

Sygn. akt. **II K 542/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gorlicach II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący – SSR Jerzy Augustyn

Sędziowie –

Ławnicy –

Protokolant: sekr. sąd. Robert Wałęga

w obecności oskarżyciela Witolda Kluczewskiego przedstawiciela Urzędu Skarbowego w Gorlicach

po rozpoznaniu dnia 24-04-2018 r.

sprawy karnej J. T. s. E. i M. zd. Mazurek, ur. (...) w R., PESEL (...),

oskarżonemu o to że:

będąc prezesem zarządu Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w G. oraz będąc osobą odpowiedzialną za sprawy gospodarcze a w szczególności finansowe spółki, w okresie od dnia 23 lutego 2016 r. do 21 stycznia 2017 r. , to jest za miesiące od stycznia do sierpnia oraz grudzień 2016 roku, nie wpłacał w terminie do Urzędu Skarbowego w G. pobranego podatku od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom w łącznej kwocie 14493,00 zł dotyczącego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w G.,

tj. o przestępstwo z art. 77 §2 kks w zw. z art. 77 §1 kks

w zw. z art. 6 §2 kks i w zw. z art. 9 §3 kks

uznaje osk. J. T. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego przestępstwo z art. 77 §2 kks w zw. z art. 77 §1 kks w zw. z art. 6 §2 kks i w zw. z art. 9 §3 kks i za to na mocy art. 77§2 kks

skazuje

I. osk. J. T. na karę grzywny w wysokości 15 (piętnastu) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych,-

II. na zasadzie art. 624 §1 kpk w zw. z art. 113§1 kks zwalnia osk. J. T. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych,-

Sygn. akt II K 542/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 maja 2018 r.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego sąd ustalił i uznał za udowodniony następujący stan faktyczny.

Oskarżony J. T. jest prezesem zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działającą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) sp. z o.o. z siedzibą przy ul. (...) w G., wpisaną do rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS (...).

Dowód:

- informacja Krajowego Rejestru Sądowego k. 3-7,

Spółka (...) sp. z o.o. jest płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych zgodnie z art. 38 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Osobą odpowiedzialną ze strony płatnika za kwestie finansowe czyli za potrącenie zaliczek

i odprowadzenie ich do Urzędu Skarbowego w G. jest prezes zarządu tj. oskarżony J. T..

W okresie od dnia 23 lutego 2016 r. do dnia 21 stycznia 2017 r. oskarżony nie odprowadzał do Urzędu Skarbowego w G. pobranych zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzeń zatrudnionych pracowników za miesiące styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień oraz grudzień 2016 r., które winny być przekazane do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki pobrano.

Oskarżony nie wpłacił następujących kwot:

- za styczeń 2016 r. - 2382,00 zł,

- za luty 2016 r. - 1739,00 zł,

- za marzec 2016 r. - 1679,00 zł,

- za kwiecień 2016 r. - 1773,00 zł,

- za maj 2016 r. - 3459,00 zł,

- za czerwiec 2016 r. - 2286,00 zł,

- za lipiec 2016 r. - 845,00 zł,

- za sierpień 2016 r. - 229,00 zł,

- za grudzień 2016 r. - 101,00 zł,

Łącznie nie wpłacono kwoty 14.493,00 zł tytułem podatku .

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego J. T. k. 83/2-84/2, 16,

- zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa skarbowego k. 1,

- lista zaległości wraz z odsetkami obliczonymi na dzień 5.04.2017 r. k. 2,

- wydruk deklaracji k. 22-25,

- lista zaległości wraz z odsetkami obliczonymi na dzień 22.08.2017 r. k. 26,

- lista zaległości wraz z odsetkami obliczonymi na dzień 6.12.2017 r. k. 58,

- lista zaległości wraz z odsetkami obliczonymi na dzień 24.04.2018 r. k. 81,

Spółka Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. w latach 2015-2017 miała problemy finansowe. W roku 2015 odniosła stratę netto w wysokości 229.679,53 zł, w roku 2016 r. stratę netto w wysokości 694.952,18 zł, natomiast w roku 2017 66.011,80 zł. Wobec spółki były prowadzone postępowania egzekucyjne.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego J. T. k. 83/2-84/2, 16,

- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 31 grudnia 2017 r. k. 82,

- odpis postanowienia SR w G. z dnia 12 stycznia 2018 r sygn. (...)k. 82,

W związku z zachodzącymi uzasadnionymi wątpliwościami co do stanu psychicznego oskarżonego J. T., który leczy się z powodu zaburzeń depresyjnych nawracających, w postępowaniu przygotowawczym dopuszczono dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatrów. W pisemnej opinii z dnia 5 października 2017 r. biegli psychiatrzy lek. med. J. P. i lek. med. P. Z. stwierdzili, że oskarżony J. T. nie jest chory psychicznie w rozumieniu psychozy. Rozpoznali natomiast zaburzenia depresyjne nawracające. Biegli stwierdzili, że w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu oskarżony miał w pełni zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.

Dowód:

- zaświadczenie lekarskie k. 21,

- opinia sądowo-psychiatryczna k. 38-39, 40-41,

Oskarżony J. T. ma 62 lata, o wykształceniu wyższym, żonaty, posiada żonę i córkę na utrzymaniu, utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w kwocie około 400 zł, posiada majątek nieruchomy, nie karany.

Dowód:

- dane o karalności k.52,

- informacja o stanie majątkowym k. 53, 57,

- dane o podejrzanym k. 56,

Oskarżony **J. T.** przesłuchiwany w postępowaniu przygotowawczym przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że czyn wynikał z braku środków finansowych i braku możliwości ich pozyskania na zapłatę zobowiązań podatkowych spółki, że nie jest to działanie celowe, świadome ani uporczywe, ponieważ podejmował niezwłocznie wszelkie możliwe czynności w celu pozyskania pieniędzy. Wyjaśnił również, że podejmuje działania m.in. zmierzające do sprzedaży nieruchomości stanowiących współwłasność majątkową małżeńską z żoną i należność z tej sprzedaży chce przeznaczyć na spłatę zobowiązań spółki (...) wobec urzędu skarbowego i innych wierzycieli.

Przesłuchiwany na rozprawie oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że sytuacja ekonomiczna spółki (...) pogarszała się od 2013 r., natomiast w pierwszym kwartale 2016 r. z powodu zajęcia kont bankowych przez komornika spółka utraciła możliwość dalszego funkcjonowania, że w 2016 r. pomimo zwolnienia pracowników były wysokie straty ponad 600000 zł, nadto nie mógł sprzedać ruchomości i nieruchomości, gdyż były zajęte przez komornika. Wyjaśnił, że w okresie objętym zarzutem nie miał dostępu do pieniędzy, gdyż dwa konta spółki były zajęte przez komornika, dlatego nie płacił podatku od wynagrodzeń, natomiast w okresie tym płacił bieżące zobowiązania skarbowe VAT, drobne zobowiązania wobec wierzycieli oraz płacił wynagrodzenia pracownikom. Dodał,

że musiał utrzymać funkcjonowanie przedsiębiorstwa, że zlecił zewnętrznej firmie prowadzenie spraw finansowo-księgowych, że w styczniu 2018 r. została sprzedana nieruchomość spółki położona w B. i pieniądze zostały złożone do depozytu sądowego.

Sąd dał wyjaśnieniom oskarżonego J. T., które są obiektywne, szczere i zgodne z ustalonym powyżej stanem faktycznym, w szczególności w tej części, gdzie wyjaśnił, że w okresie objętym zarzutem nie wpłacał do Urzędu Skarbowego w G. należnego podatku od wynagrodzeń pracowników a także dlaczego nie regulował tych należności i jaka była sytuacja finansowa spółki (...), z której pełni funkcję prezesa zarządu. Wyjaśnienia oskarżonego znajdują potwierdzenie z zgromadzonej dokumentacji w postaci list zaległości podatkowych, bilansu za lata 2016 -2017, deklaracji podatkowych.

Sąd podzielił jako fachową i obiektywną opinię biegłych psychiatrów lek. med. P. Z. i lek. med. J. P. co do stanu zdrowia psychicznego i poczytalności oskarżonego J. T..

W ocenie sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy dał podstawę do przyjęcia, że oskarżony J. T. dopuścił się zarzucanego mu czynu stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 77 §2 kks w zw. z art. 77 §1 kks w zw. z art. 6 §2 kks i w zw. z art. 9 §3 kks, gdyż będąc prezesem zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. oraz będąc osobą odpowiedzialną za sprawy gospodarcze a w szczególności finansowe spółki, w okresie od dnia 23 lutego 2016 r. do dnia 21 stycznia 2017 r. nie wpłacał w terminie do Urzędu Skarbowego w G. pobranego podatku od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom w łącznej kwocie 14.493,00 zł.

Sąd przyjął kwalifikację z §2 tego artykułu, albowiem kwota podatku narażonego na uszczuplenie była małej wartości, tj. w czasie popełnienia czynu zabronionego nie przekraczała dwustukrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia (zgodnie z art. 53 § 14 kks).

Działanie oskarżonego polegało na kilkakrotnym realizowaniu znamion czynu zabronionego polegającego na nieodprowadzeniu pobranej zaliczki na podatek dochodowy na konto urzędu skarbowego, w odstępach miesięcznych i przy wykorzystaniu tej samej sposobności, tym samym działał on w warunkach czynu ciągłego, o którym mowa w art. 6 §2 kks.

Stosownie do treści art. 77 §1 kks podlega karze płatnik lub inkasent, który pobranego podatku nie wpłaca w terminie na rzecz właściwego organu. Płatnikiem, zgodnie z art. 8 Ordynacji Podatkowej jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Podnoszona przez oskarżonego okoliczność, że z uwagi na trudną sytuację finansową spółki nie zdołał zabezpieczyć środków na zaliczki podatkowe pozostaje bez znaczenia dla bytu zarzucanego mu czynu, gdyż brak środków finansowych nie stanowi okoliczności, która zwalniałaby płatnika od obowiązku obliczenia, pobrania i odprowadzenia zaliczki na podatek dochodowy, niezależnie od przyczyn tego stanu.

Sąd podziela powszechnie przyjęte w orzecznictwie stanowisko, iż kondycja finansowa płatnika nie ma znaczenia dla jego odpowiedzialności karnoskarbowej. Przez pobranie od podatnika podatku rozumie się nie tylko fizyczne przejęcie od podatnika określonej kwoty stanowiącej część jego wynagrodzenia brutto, ale także samo potrącenie mu z wynagrodzenia kwoty należnego podatku (zaliczki na podatek), stąd już od dawna wskazuje się w orzecznictwie, że pobranie podatku jest też czynnością techniczną polegającą na takim potrąceniu, bez względu na to, czy potrącający ją płatnik posiada środki finansowe na odprowadzenie pobranego podatku, działalność gospodarczą, spłatę zobowiązań, wypłatę wynagrodzeń itd. (wyrok SN z dnia 16 maja 2002 r., sygn. akt IV KKN 427/98, postanowienie SN z dnia 25 października 1995 r. sygn. I KZP 30/95, LEX). W konsekwencji samo wypłacenie pracownikowi wynagrodzenia, po odliczeniu uprzednio obliczonego podatku lub zaliczki nań, stanowi pobranie podatku od podatnika (wyrok SN z dnia 19 sierpnia 1999 r., III KKN 434/97, LEX).

Należy mieć na uwadze, że środki pieniężne nie należą do płatnika, należą do podatnika (do czasu pobrania) i do Skarbu Państwa (od czasu wpłacenia), powinnością zaś płatnika jest jedynie obliczyć, pobrać podatek i wpłacić go na rachunek organu. Jeżeli płatnik środki finansowe posiada, przeznacza je jednak na inny uzasadniony ekonomicznie cel, zwłaszcza na podtrzymanie działalności gospodarczej, w grę wchodzi jedynie umniejszenie winy, nigdy zaś jej wyłączenie. (P. Kardas, G. Łabuda, T. Razowski: Komentarz do art. 77 kks, LEX).

Z wyjaśnień oskarżonego wynika, że pomimo trudnej sytuacji finansowej spółki zawsze dysponował pewnymi środkami pieniężnymi, które przeznaczał na bieżące zobowiązania skarbowe z tytułu podatku VAT, drobne zobowiązania wobec wierzycieli a także wypłacał wynagrodzenia pracownikom.

Tym samym niewpłacenie do właściwego organu pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych należy uznać za działanie zawinione i wypełniające znamiona przestępstwa skarbowego z art. 77 §2 kks, przy czym należy mieć na uwadze, że przepis ten nie przewiduje żadnego dodatkowego znamienia np. uporczywości określonej w art. 57 §1 kks, dlatego już samo niewpłacenie w terminie przez płatnika pobranego podatku jest zachowaniem wypełniającym znamiona omawianego przestępstwa skarbowego.

Uznając oskarżonego J. T. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 77 §2 kks w zw. z art. 77 §1 kks w zw. z art. 6 §2 kks i w zw. z art. 9 §3 kks sąd na mocy art. 77 §2 kks skazał go na karę grzywny w wysokości 15 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 70 zł.

Ustalając wysokość stawki dziennej grzywny na kwotę 70 zł, a więc w zasadzie w najniższej wysokości, sąd wziął pod uwagę stosownie do treści art. 23 §3 kks sytuację materialną oskarżonego.

Zdaniem sądu wymierzona kara jest proporcjonalna do stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu i stanowić będzie dla oskarżonego stosowne ostrzeżenie i dolegliwość i sprawi, że w przyszłości będzie przestrzegał porządku prawnego.

Wymierzając karę sąd miał na uwadze jako okoliczności łagodzące dotychczasową niekaralność oskarżonego i przyznanie się do winy. Nagminność tego typu przestępstw skarbowych sąd przyjął jako okoliczność obciążającą.

Na podstawie przepisów powołanych w wyroku sąd zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.